

**“Wij
spelen een
liefdesbrief
aan
Warmen-
huizen”**

Toneelvereniging Spot'70 doet alles zelf. Zo bouwt Niek de decors. Knipt Mariska pruiken en kostuums in haar atelier. En trekt Trix de lokale sponsors over de streep. Gezamenlijk schreven de leden ook hun lustrumstuk voor 2020. "Dit is een vereniging van lief en leed."

Door Eduard van Holst Pellekaan, fotografie Nienke Veneboer

“Wat een drama. Echt onvoorstelbaar.” Op de kruipzolder boven de aula naast het dorpshuis banen Margo, Mariska en Marga zich met

moeite een weg door vijftig jaar toneelkostuums. Ze zijn op zoek naar de ‘wittegeestenjurken’ uit een eerdere productie. Om straks, tijdens de repetitie voor het nieuwe stuk, de nonnen van de Warande te kunnen spelen.

De zolder puilt uit. Er zitten bijzondere stukken bij. Niet in de laatste plaats omdat ze veelal door de groep zelf zijn gemaakt. De uit foam geknipte pruiken, bijvoorbeeld. Barok en veelkleurig. Ze zijn uit ‘Lang en Gelukkig’, dat eerder dit jaar werd opgevoerd. Mariska Praat, in het dagelijks leven kok en cateraar, is ook geschoold als coupeuse en heeft een eigen naaiatelier. Daar hebben de spelers onder haar leiding hun eigen pruiken geknipt.

Dorpsherinneringen

“Typerend voor Spot’70 is dat praktisch alle dertig leden met elkaar de voorstellingen maken en alles eromheen zelf doen. Ook al staan er uiteindelijk misschien maar tien op het podium”, zegt regisseur Kitty Relleke. Zo kwamen de scènes voor de komende lustrumvoorstelling ‘Vanaf hier’ voort uit workshops onder haar leiding. De leden van Spot’70 haalden persoonlijke en dorpssherinneringen op en schreven die, met haar, om tot een stuk dat in maart op zes verschillende plekken in Warmenhuizen zal worden gespeeld.

Steevast uitverkocht

Niek van Duin drinkt deze repetitieavond even koffie met de groep, maar gaat straks weer naar zijn werkplaats om verder te werken aan de decors. Halverwege de repetitie komt Trix Ligthart triomfantelijk binnenlopen met een cheque van 1000 euro, net opgehaald bij de Rotary. Spot’70 heeft de fietstocht van de club verlevendigd met een scène langs de route. En zo worden er vaker dingen gedaan om de verenigingskas te spekken. Een promovideo voor een installatiebedrijf op zoek naar nieuw personeel. Een educatief anti-alcoholproject voor op scholen in de regio.

Warmenhuizen, een lieflijk dorp in West-Friesland, vlak bij Bergen, telt een kleine 5500 inwoners. Daarvan zijn er 500 donateur van Spot’70. De voorstellingen trekken een vast publiek uit omliggende steden als Schagen, Alkmaar en Hoorn en zijn steevast uitverkocht. Spot’70 is een begrip. Wil je zelf spelen en lid worden, dan is de jaarlijkse contributie € 67,50. “We kunnen die zo laag houden omdat we zoveel zelf doen”, vertelt voorzitter Astrid Stam.

Je komt en je blijft

Dat alles zelf en gezamenlijk doen, maakt de groep hecht. ›

“De nazit kon tot vier uur 's nachts duren”

– Marga

“Het is toch anders dan aan de bar van de voetbalclub”

– Frans

Astrid: “Buiten Spot’70 gaan we niet bij elkaar op de koffie. Maar als we met elkaar zijn, dan zijn we echt de vereniging lief en leed. Ook als er iemand ziek is. We zorgen voor elkaar.”

Frans Stam, echtgenoot van Astrid: “Het heeft ook te maken met de aard van wat we doen. Toneelspelen is werken met emoties. We hebben vaak diepe gesprekken over de onderwerpen in onze voorstellingen. Er wordt gehuild en gelachen. Het is toch anders dan aan de bar van de voetbalclub.”

Frans, nu ruim in de zestig, werd, toen hij eenmaal achttien was, meteen lid. Eerder mocht officieel niet. Astrid – twee jaar jonger – idem dito. “Je wordt lid en je blijft”, zeggen beiden. “Lid zijn van de vereniging, dat betekent iets. Het is niet alleen spelen. Het is ook flyers rondbrengen, decors bouwen en zorgen voor de koffie.”

Jongere generaties staan er anders in, constateren ze. “Ze komen vooral om te spelen En dan liefst meteen de hoofdrol. Wat er verder bij komt kijken, daar hebben ze niet direct oog voor.” Nieuwe leden werven is niet eenvoudig. Iedereen is dan ook blij dat Kim (18), de dochter van Mariska, meespeelt in de jubileumvoorstelling.

Nachtmerries

Marga: “Vroeger had je één hobby en dat was het. De nazit kon tot vier uur ’s nachts duren en dan ging je de volgende dag weer gewoon aan het werk. Dat is allemaal veranderd. Het leven is veel drukker geworden.”

Anne Marie Dekker: “Anderhalf jaar geleden besloot ik te stoppen. Ik had het gewoon even te druk met alles. Maar ik had nachtmerries over dat ik niet meer zou spelen. Dus ik doe weer mee. Gelukkig! Ik kon zo weer aansluiten.” Joke van Rijn: “We hebben je wel even geplaagd in het begin.”

Souffleuse in een hokje

In 2020 is het een halve eeuw geleden dat het gezelschap werd opgericht. Het is oktober 1970 als de opvolger van toneelvereniging Het Masker (reeds in 1965 ter ziele gegaan) van start gaat. Met een startsubsidie van 1000 gulden van de gemeente, zodat de leden een toneelcursus kunnen volgen. In 1971 gaat ‘De dodelijke liefdes van Tante Tina’ in première, een komische thriller.

Niek: “We hadden in die tijd nog een souffleuse in zo’n hokje. En voor het changement moest eerst het doek dicht. Na het stuk was er de verloting en werd de avond afgesloten met een bal.”

Het mogen dan de experimentele jaren zeventig zijn, Spot’70 predikt niet direct de revolutie. Het repertoire bestaat uit komische thrillers, blijspelen, eenakters. Veel Herman Heijermans – ‘Op hoop van zegen’ wordt opgevoerd in 1979. Al snel blijkt dat de acteurs een zwak hebben voor het komische, de uitvergroting. Ook onderscheidend is de drang om echt goed te zijn. ›

DE VERENIGING

“De lustrumvoorstelling van tien jaar geleden – daar hebben ze het in het dorp nog steeds over”

– Astrid

ANJERACTIE

De Anjeractie is de jaarlijkse actieweek van het Prins Bernhard Cultuurfonds, waar bij verenigingen geld ophalen voor hun eigen club én voor het Cultuurfonds in hun provincie. De Anjeractie is het eerste fondsenwervingsmiddel van het Cultuurfonds en ontstond in 1946 rond de verjaardag van Prins Bernhard.
anjeractie.nl

Toneelvereniging Spot’70 doet al jarenlang actief mee met de Anjeractie.

Regisseur Kitty Relleke.

“Ik had nachtmerries over dat ik niet meer zou spelen”

– Anne Marie

Die ambitie wordt gevoed door Jos van Dijk, een jonge regisseur op hippiesandalen, vers van de theaterschool. Astrid: “Jos gaf ons een enorme boost. Hij maakte dat we op semiprofessioneel niveau kwamen. Hij is vijftien jaar gebleven.”

Elke regisseur zorgt weer voor nieuwe impulsen. Dankzij regisseur Jeanne Krijgsman leert de club zelf kostuums te naaien. De periode Walter – ‘ik kan alleen regisseren’ – Roozendaal, tot aan 2003, zorgt dat de leden van Spot’70 zelf hun decors en kleding gaan ontwerpen. Astrid: “We kregen de smaak zo te pakken dat we dachten: dat geven we niet meer uit handen.”

Met regisseur Kitty Relleke ligt het accent op het samen – van begin tot eind – de voorstellingen maken. De voorstelling ‘Vanaf hier’ – te zien vanaf 20 maart 2020 – wordt haar zesde samenwerking in zeven jaar met Spot’70.

Snackbar Moos en kapper Han

“De lustrumvoorstelling van tien jaar geleden – daar hebben ze het in het dorp nog steeds over”, zegt Astrid. Komend jaar is de opzet hetzelfde als toen. De eerste scène wordt gespeeld in het dorps huis. Daarna gaan de bezoekers onder begeleiding van de acterende gidsen van Spot’70 in groepen uiteen. Naar de Warande – het oude zusterhuis naast de kerk. Naar de kerk zelf (ruimhartig beschikbaar gesteld door de pastoor). Naar snackbar Moos en Han de kapper (“Dat wordt nog krap”). En ten slotte naar het Koetshuis, waar de grote vaderlandse dichter Slauerhoff nog enige jaren zijn huisartsenpraktijk had.

“Het thema is: verbinding”, zegt Kitty, in het volle besef dat dit begrip tegenwoordig te pas en te onpas wordt gebruikt. “In dit geval past het heel goed. Tijdens de workshops van afgelopen zomer haalden de leden hun mooiste herinneringen aan Spot’70 op. Tegelijkertijd gingen we op zoek naar markante dorpsverhalen. Dan kom je vanzelf op de plekken waar je elkaar ontmoet en het leven van het dorp zich afspeelt: de kapper, de snackbar, de kerk. Je tekent bijvoorbeeld het verhaal op van de arts die drie bloedmooie dochters had. Daar kwamen zoveel jongens op af, dat hij een hek om zijn huis liet bouwen. En laat het nou zo zijn dat Slauerhoff het gedicht ‘De vrouw aan het venster’ heeft geschreven. Over een vrouw die niet naar buiten mag, die het leven machteloos aan zich voorbij ziet gaan. En nu blijkt dat gedicht op muziek te zijn gezet, als een fado. Dat gaan we natuurlijk allemaal met elkaar verbinden. Onderweg hiernaartoe dacht ik na over de voorstelling en ik realiseerde me: wat we met elkaar aan het maken zijn, is een liefdesbrief aan Warmenhuizen.” –

Spot’70 speelt de lustrumvoorstelling ‘Vanaf hier’ vanaf 20 maart 2020 in Warmenhuizen. Meer informatie: spot70.nl.